

N:o 38.

Ank. till Riksd. Kansli den 1 Maj 1873, kl. 6 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion, åsyftande rättighet för kronofogde att vid indrifning af resterande kommunalutskylder anlita fjerdingman.

Enligt 70 § i Kongl. förordningen om kommunalstyrelse på lande den 21 Mars 1862, sådan denna paragraf lyder i Kongl. kungörelsen den 29 Juni 1866, eger kronofogde att vid indrifvandet af resterande kommunalutskylder "såsom uppbördsprovision jemväl uttaga hos den restskyldige tre procent af det resterande beloppet."

Uti en inom Första Kammaren väckt, till Lag-Utskottet remitterad motion (N:o 34) har Herr *G. Lagerstråle* anmärkt, att, i följd af berörda stadgande, stridiga meningar uppstått, huruvida, när indrifning af sådana medel skedde genom utmätning, kostnaden för denna utmätning borde gäldas af den restskyldige, eller anses godtgjord med de tre procent, som i uppbördsprovision tillfalla kronofogden. Hvilkendera meningen som än vunne tillämpning, blefve följderna deraf ytterst hård och betungande, i ena fallet för en mängd obemedlade kommunmedlemmar, som, mindre af tredska än i saknad af tillgång på kontanta medel, resterade med likvid för sina kommunalutskylder, och i det andra för länsmännen, hvilka i allmänhet finge till sig remitterade verkställandet af dylika utmätningar och som då, utan all ersättning, skulle få vidkännas kostnaderna för en mängd sådana förrättningar, uppgående i de större distrikten sannolikt till flera hundratal om året. Olägenheterna såväl i ena som andra afseendet syntes kunna i betydlig mån förringas, om, för indrifning af resterande kommunalutskylder, — likasom det för indrifning af resterande kronoutskylder och andra kronoppbördsmedel vore medgifvet i 6 § af Kongl. stadgan angående fjerdingmän den

1 Juni 1850, — blefve tillåtet att fjerdingmännen finge för indrifningen anlitas. De fall der utmätning ifrågakomme blefve då sannolikt ett vida mindre antal än som nu vore förhållandet, enär fjerdingmännen, hvar inom sitt mindre distrikt, vida lättare än länsmännen inom deras större tjensteområden blefve i tillfälle att på lämpligt sätt indrifva medlen, utan anlita af utmätningssåtgärd; och då fjerdingmannabefattningen, enligt åberopade stadgan, vore ett "menighetsbestyr", syntes det ock, som ett uppdrag af förevarande beskaffenhet, till fromma för den kommunala ekonomien, icke borde för samma befattning kunna anses främmande. Motionären ville derföre föreslå:

"antingen

att till 70 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 Mars 1862 i sista mom. göres ett tillägg, innefattande berättigande för kronofogde att, vid indrifvandet af deri omnämnda medel, anlita fjerdingsman, som i slikt fall skulle vara berättigad att för af honom indrifna medel åtnjuta hälften af stadgad uppbördsprovision;

eller ock,

derest det icke anses lämpligt att i kommunalförfattningen införa ett stadgande af förevarande beskaffenhet:

att Riksdagen må i skrifvelse till Kongl. Maj:t i underdånighet anmäla, att Riksdagen för sin del ansett fjerdingmännen kunna, för indrifning af resterande kommunalutskylder, få anlitas af kronofogdarne, på sätt som är medgifvet för indrifning af oliqviderade uppbördsmedel; samt tillika i underdånighet anhålla, att, derest förslaget derom varder af Kongl. Maj:t godkänt, Kongl. Maj:t måtte i nåder utfärda kungörelse om det tillägg i stadgan angående fjerdingmän af den 1 Juni 1850, som häraf föranledes."

På de af motionären anförda skäl anser Utskottet ett stadgande i föreslagna syftet behöfligt, jemväl med afseende derå att kronobetjeningen, hvars tid ganska mycket tages i anspråk för fullgörandet af andra tjensteåliggan- gen, svårligen kan undvara fjerdingmännens biträde för indrifningen af ifrågavarande medel. Enligt 6 § 4 mom. i åberopade stadgan den 1 Juni 1850, eger fjerdingsman, då han anlitas för indrifning af oliqviderade krono- uppbördsmedel, att för sålunda indrifna medel åtnjuta hälften af uppbörds- mannens andel i stadgade stämmoböter. I analogi härmed skulle fjerdings- man i förevarande fall vara berättigad att för de af honom indrifna medel åtnjuta hälften af stadgade uppbördsprovisionen. Visserligen torde denna ersättning icke alltid motsvara besväret, men i de orter, der missförhållandet i detta afseende kunde blifva alltför stort, lära menigheterna icke underlåta att bereda fjerdingmannen den ytterligare godtgörelse, hvartill omständig- heterna kunna föranleda.

Enär den ifrågaställda föreskriften närmast är att hänföra till instruk- tionen för fjerdingmän, synes den lämpligen böra erhålla sin plats i före-

nämnda stadga, på sätt sednare alternativet i motionärens förslag afser; och får Utskottet alltså värdsamt tillstyrka, att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse anmäla, att Riksdagen för sin del ansett fjerdingmännen kunna, för indrifning af resterande kommunalutskylder, få af kronofogdarne anlitas emot erhållande af hälften i stadgade uppbördsprovisionen; samt tillika anhålla, att, derest förslaget derom varder af Kongl. Maj:t godkänt, Kongl. Maj:t måtte i nåder utfärda kungörelse om det tillägg i stadgan angående fjerdingmän den 1 Juni 1850, som häraf föranledes.

Stockholm den 1 Maj 1873.

På Utskottets vägnar:

H. G. von GEGERFELT.

Reservationer:

af Herr *Philipsson*: "Då motionären, för ernående af det med motionen afsedda mål, i *främsta rummet* föreslagit ett tillägg till 70 § i Kongl. förordningen den 21 Mars 1862 om kommunalstyrelse på landet, får jag, med biträdande af den uppfattning, som antagligen legat till grund för detta förslag, och då jag icke kan godkänna Utskottets åsigt derom, att en förändring på *administrativ* väg kan åstadkommas uti bestämmelserna i de lagar, hvilka af Konungen och Riksdagen gemensamt stiftas, värdsamt hemställa, det Riksdagen, för sin del, måtte besluta, att 2:dra mom. i 70 § af Kongl. förordningen den 21 Mars 1862 om kommunalstyrelse på landet, sådant detsamma lyder uti Kongl. kungörelsen den 29 Juni 1866, skall erhålla följande förändrade lydelse:

Vid indrifvandet af dessa medel eger kronofogden att såsom upp-
bördsprovision jemväl uttaga hos den restskyldige tre procent af
det resterande beloppet; och må kronofogden dervid anlita fjjer-
dingsman, som i slikt fall, för af honom indrifna medel, åtnjuta
hälften i nämnda provision.“

af Herrar *Sven Nilsson, Lars Persson* och *Westerdal*, hvilka instämt
med Herr Philipsson.